

VN-PANEL

TOEGANKELIJK HEERENVEEN

10 JAAR
samenwerken aan
een toegankelijke
gemeente

HOE HET BEGON...

Het verhaal van toen tot nu

HET BESTUUR

Even voorstellen...

EXPOSITIE

'Samen onbeperkt vooruit'

CHECKLIST

Voor winkelleigenaren en ondernemers

VAN DE VOORZITTER

VOORWOORD

Al 30 jaar zet ik mij in voor een beter toegankelijke wereld. Daarbij staat voor mij één gedachte centraal: **toegankelijkheid is gastvrijheid.** Er wordt veel over gesproken, maar nog te weinig écht beleefd. Iemand even helpen over een drempel lijkt misschien een klein gebaar, maar iemand welkom heten en zonder belemmeringen binnen laten zou eigenlijk heel vanzelfsprekend moeten zijn. Daarom zeg ik: drempels weg!

Tien jaar geleden werd het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap in Nederland geratificeerd. Twee jaar later ondertekende de gemeente Heerenveen het manifest om te werken aan een betere toegankelijkheid. Dat gaf hoop: eindelijk zouden we samen echt stappen gaan zetten.

Vanuit het toenmalige **Heerenveens Initiatief Toegankelijkheid (HIT)** ontstond het **VN-panel Toegankelijk Heerenveen**. De bestaande groep betrokken vrijwilligers werd uitgebreid en ook ik sloot mij later aan. Samen hebben we ons ingezet om

toegankelijkheid niet als een gunst of uitzondering te zien, maar als iets dat voor iedereen vanzelfsprekend hoort te zijn.

Dat was in het begin zeker niet eenvoudig. Binnen de gemeente leefde toegankelijkheid nog vaak als een onderwerp dat 'er ook nog even bij' moest worden gedaan. Maar toegankelijkheid is geen extraatje; het is een basisvoorwaarde voor een inclusieve samenleving. Wanneer iemand in een rolstoel veilig door het centrum kan bewegen, profiteert ook een ouder met een kinderwagen of een oudere met een rollator daarvan.

Toch blijven er uitdagingen. Voor mensen die blind of slechtziend zijn, vormen reclameborden, vlaggen en uitstallingen vaak onverwachte obstakels. Gidslijnen ontbreken regelmatig en hulphonden worden helaas nog te vaak geweigerd. Ook ligt er op terrassen soms glas op de grond, met alle risico's van dien. Juist deze dagelijkse ervaringen laten zien dat toegankelijkheid veel verder gaat dan alleen een drempelloze ingang.

Gelukkig zien we ook veel positieve ontwikkelingen. Door de jaren heen is de samenwerking met de gemeente steeds beter geworden. **We worden betrokken bij nieuwe plannen en ontwikkelingen en denken actief mee.** Tegelijkertijd blijven we alert, geven we voorlichting en blijven we in gesprek. Bewustwording is daarbij de sleutel tot succes.

"Toegankelijkheid is geen extraatje; het is een basisvoorwaarde voor een inclusieve samenleving."

Met schouwen, gesprekken en toegankelijkheidswandelingen laten we mensen zelf ervaren waar de knelpunten liggen. Regelmatig horen we deelnemers zeggen: "Daar had ik nooit bij stilgestaan. Ik kijk nu heel anders naar een winkel of straat dan voorheen." Dat zijn waardevolle momenten, want **echte verandering begint met inzicht.**

Ook voor ondernemers is het soms zoeken naar de juiste balans. Marketing en toegankelijkheid lijken elkaar soms in de weg te zitten wanneer reclameuitstallingen de doorgang blokkeren. Duidelijke gemeentelijke richtlijnen en handhaving kunnen daarbij helpen, maar uiteindelijk geloof ik dat het belangrijkste is dat ondernemers zelf de meerwaarde van toegankelijkheid gaan inzien. Een winkel die bereikbaar is voor iemand in een rolstoel, is immers ook prettig toegankelijk voor klanten met een kinderwagen, een rollator of een boodschappentrolley.

De komende jaren blijven we ons inzetten voor betere communicatie, verdere verbetering van de toegankelijkheid en meer erkenning voor het belang van een inclusieve samenleving. Daarbij willen we iedereen blijven bereiken. Niet iedereen spreekt immers de digitale taal, en juist daarom blijft persoonlijke communicatie onmisbaar.

Ik wens u veel leesplezier met deze jubileumuitgave. Een jubileum dat eigenlijk niet had moeten bestaan, gaan we toch lekker vieren al was het maar voor de moed en doorzettingsvermogen van onze ervaringsdeskundigen. Laten we samen blijven werken aan een samenleving waarin iedereen welkom is en kan meedoen.

Bliep!
Jacob Sijtsma
Voorzitter

Een poot van Vincey

COLOFON

Dit is een uitgave van VN-panel Toegankelijk Heerenveen

Redactie: Mariska van Duuren-Vlieg

Ontwerp: Wybrich Leijendekker

Inhoud: tot stand gekomen in samenwerking met o.a. (oud-)bestuursleden en leden van de activiteitencommissie.

Dank: we danken iedereen voor hun bijdrage aan het jubileummagazine en hun inzet voor VN-panel Toegankelijk Heerenveen.

For English/other languages: download an app like Google Lens, take a photo of the pages, and read in your own language.

Inhoud

04
We bestaan 10 jaar!

06
Even voorstellen: het bestuur

08
Op pad met de activiteitencommissie

10
'Wat kan ik doen?'
Checklist & toegankelijke deurbel

12
Expositie 'Samen onbeperkt vooruit'

13
Nico Smits: VN-ambassadeur Lokale Inclusie Agenda

15
Extra aandacht voor toegankelijkheid

'Samen onbeperkt!'

VN-PANEL TOEGANKELIJK HEERENVEEN:

WE BESTAAN 10 JAAR!

Hoe het begon ...

In juli 2016 heeft Nederland zich aangesloten bij het VN-verdrag Handicap. Dit verdrag is gemaakt door de Verenigde Naties (VN). In de VN werken 193 landen samen. In het VN-verdrag Handicap staat wat de regering moet doen, zodat mensen met een beperking en chronisch zieken kunnen leven zoals anderen. (Uit: VN-verdrag Handicap in eenvoudige taal.)

Een maand later besloten vijf burgers uit Heerenveen tot de oprichting van het Heerenveens initiatief Toegankelijkheid. De leiding lag in handen van Nico Smits en Fred Dommershuijzen.

Vóór de zomer hadden zij wethouder Zoetendal op de hoogte gebracht van hun initiatief en hem gevraagd om financiële ondersteuning van de op te zetten vrijwilligersorganisatie. Dat zou hij op het raadhuis bespreken. Nico had daar het volste vertrouwen in. En terecht, zou na de zomer blijven.

'We begonnen dus zonder geld, maar we konden wel even zonder,' vertelt Fred. 'Vergaderen deden we bij mij thuis en de HiT-flyer werd mogelijk gemaakt door Van der Let & Partners.' Boukje Vos werd alvast de penningmeester, Baukje van der Meer de

eerste secretaris en Gea Prins (†) onze algemeen bestuurslid. Net als Nico en Fred zelf waren de vrouwen ervaringsdeskundigen uit het sociaal domein, een eerste vereiste voor deelname aan HiT.

Ook de opvolger, het huidige VN-panel Toegankelijk Heerenveen, is samengesteld uit ervaringsdeskundigen uit het sociaal domein; om precies te zijn uit de sectoren Patiënten, Ouderen en Gehandicapten. Twee leden zijn mantelzorger van hun zoon/dochter met een beperking.

Met elkaar vertegenwoordigen de panelleden de inwoners van Heerenveen als 'gebruikers' van de aangeboden voorzieningen, zorg en ondersteuning. Met

"Met elkaar vertegenwoordigen de panelleden de inwoners van heerenveen als 'gebruikers' van de aangeboden voorzieningen, zorg en ondersteuning. Met elkaar geven zij stem aan burgers met hun noden en wensen op het gebied van toegankelijkheid."

elkaar geven zij stem aan burgers met hun noden en wensen op het gebied van toegankelijkheid. Met elkaar bevorderen zij om van de gemeente Heerenveen een fijne, menselijke samenleving te maken – op elk gebied en voor iedereen.

Van burgerinitiatief tot vaste waarde

Wanneer HiT, ondanks de pandemie levensvatbaar is gebleken, wordt het burgerinitiatief in juli 2021 ingeschreven in de Kamer van Koophandel en omgezet in een stichting. Deze rechtsvorm vormt een garantie voor rechtszekerheid én voor duurzaamheid.

Tegelijkertijd wordt er bestuurlijk helderheid gebracht: er is een Dagelijks Bestuur gevormd. Dat voert een eigen overleg en belegt per jaar een zestal bijeenkomsten met alle leden van het panel. Eén en ander is uitgewerkt in een huishoudelijk reglement.

In 2021 komt 'vers bloed' het VN-panel versterken: Jacob Sijsma wordt de nieuwe voorzitter, Dick Kleinhesselink de nieuwe secretaris, Peter Koomen neemt de plaats in van Fred; alleen Boukje Vos blijft aan, als penningmeester. Inmiddels is het bestuur weer iets gewijzigd zoals te zien is bij het 'even voorstellen' in dit blad.

Mede dankzij de ondersteuning door de gemeente in de persoon van Amanda van IJsselmuiden is de stichting toen een periode ingegaan van stabilisatie; maar ook van inbedding. De gemeenteraad van Heerenveen heeft namelijk in zijn Inclusie Agenda als speerpunt dat iedereen de kans moet krijgen om mee te doen. Dat is uitgewerkt in WMO-preventiebeleid.

De gemeente en het VN-panel zijn er samen voor iedereen Iedereen, letterlijk, dus niemand uitgesloten - daar gaat het de

mensen van het VN Panel Toegankelijk Heerenveen juist om. Zij zullen de gemeente hierin dan ook graag bijstaan.

Nico en Fred wensen allen succes. En feliciteren de jubilaris van harte met het 10-jarig jubileum.

2016 - 2021
Heerenveens initiatief
Toegankelijkheid (HiT)

2021 - heden
VN-panel Toegankelijk
Heerenveen

Tiny | Bestuurslid

Mijn naam is Tiny Nicolai en ik kan horen, voelen, ruiken, proeven, bewegen, praten en nog veel meer. Wat ik niet kan is zien; ik ben blind. Ik loop met een taststok. Op dit moment heb ik geen geleidehond, maar ik sta op de wachtlijst en hoop dit jaar een nieuwe hond te krijgen. Als ik wil fietsen, ga ik samen met iemand die wel kan zien en zit ik achter op de tandem; trappen kan ik wel en zo ga ik sneller vooruit.

Ik ben al jaren lid van het VN-panel Toegankelijk Heerenveen en sinds dit jaar ook bestuurslid. Wij houden ons bezig om de toegankelijkheid te vergroten voor iedereen. De gemeente Heerenveen staat open voor het verbeteren van de toegankelijkheid, maar dan moeten ze wel weten wat nodig is voor mensen met een beperking.

Vandaar dat ik lid ben van Toegankelijk Heerenveen. Ik kan aangeven wat nodig is om het hier beter te

maken. Als je met een taststok loopt, moet je kunnen voelen waar je bent. Geleidelijnen kunnen hierbij enorm helpen. Deze ribbellijnen zijn in ieder geval te vinden op elk NS station. Dit heeft veel voordelen; ik kan met stok naar de poortjes lopen en ik val niet van het perron als ik de ribbellijn volg (het idee dat je er van af kan vallen is best eng).

Dit jaar heb ik met een groepje mensen waaronder een ambtenaar van de gemeente en een aannemer die de voorzieningen kan plaatsen een route gelopen van station richting centrum. Ik kon laten zien waar het lopen goed gaat en waar ik problemen heb en de weg kwijt kan raken.

Het kan altijd beter en samen met de anderen van Toegankelijk Heerenveen, wil ik daar graag aan mee werken. Samen komen we er wel!

Mijn naam is Jacob Sijsma, geboren in 1962. Van huis uit ben ik muzikant, componist en arrangeur. Daarnaast ben ik sportmasseur. Muziek loopt als een rode draad door mijn leven en creativiteit en mensen met elkaar verbinden vind ik belangrijk.

Als slechtziende en hartpatiënt weet ik uit eigen ervaring dat toegankelijkheid en meedoen in de samenleving niet voor iedereen vanzelfsprekend zijn. Daarom ben ik voorzitter van het VN-Panel Toegankelijk Heerenveen.

Ik heb mij bij het panel aangesloten omdat ik graag wil bijdragen aan het verbeteren van de toegankelijkheid en de integratie van mensen met een beperking. Daarbij vind ik het belangrijk om niet alleen naar praktische oplossingen te kijken, maar ook om mensen bewust te maken van wat toegankelijkheid betekent.

Toegankelijkheid is een recht en geen gunst. Dat is een boodschap die wat mij betreft niet vaak genoeg verteld kan worden; blijven voorlichten is belangrijk. Samen kunnen we ervoor zorgen dat iedereen in Heerenveen mee kan doen en zich welkom voelt.

Jacob | Voorzitter

Dick | Secretaris

Ik ben Dick Kleinhesselink (1947), en sinds 2022 secretaris van het VN-panel. Ik ben in het najaar van 2021 voor die vrijwilligersbestuursfunctie gevraagd door een paar bevriende ex-bestuursleden, op het moment dat de naam van het panel is veranderd van "HiT" in "Toegankelijk Heerenveen".

Ik woon al sinds 1985 in Heerenveen, en ben na mijn pensionering 8 jaren lang actief geweest in de plaatselijke Participatieraad. Ik heb zelf geen handicap, behalve dat je me al wel tot de 'ouderen' mag rekenen.

Gedurende een groot deel van mijn werkzame leven heb ik, naast regulier werk, ook altijd vrijwilligerswerk kunnen doen.

Mijn 'drive' om me in te zetten voor een betere toegankelijkheid en participatie van mensen met een achterstand, en/of die leven met een beperking, komt in de eerste plaats doordat ik ook vader ben van een -inmiddels- 54-jarige verstandelijk-beperkte zoon. Daar mag hij de 'credit' voor krijgen! :-)

Mijn naam is Mariska van Duuren-Vlieg (1986), heb een prachtig gezin en ik woon grotendeels van mijn leven in Heerenveen. Zo'n 12 jaar geleden werd mij verteld dat ik een progressieve spierziekte heb (LGMDR1) en toen het werken voor de klas niet meer lukte ben ik op zoek gegaan naar vrijwilligerswerk. Zo help ik op de school van mijn kinderen, was ik jaren voorzitter bij Speeltuinvereniging de Greiden en nu alweer 4 jaar voorzitter bij Wijkvereniging Buitengewoon de Greiden.

Stap voor stap gaat mijn lichaam achteruit, de rouw en frustratie die hierbij horen, probeer ik om te buigen in iets goeds; namelijk het inzetten voor een toegankelijk Heerenveen.

Ik ben nu een aantal jaren betrokken bij het VN-panel Toegankelijk Heerenveen. Eerst alleen als lid, daarna in de activiteitencommissie en nu inmiddels met de rol als penningmeester erbij.

Zoals eigenlijk steeds weer in dit tijdschrift naar voren zal komen zeg ik het nog maar een keer. Toegankelijkheid is een recht. Iedereen moet kunnen komen waar hij of zij heen wil. En iedereen beaamt dat dit zo zou moeten zijn, maar in de praktijk is dat helaas nog niet zo.

Ik ben blij dat ik mijn steentje hiervoor kan bijdragen. Elke kleine stap die genomen is, is er weer een!

Mariska | Penningmeester

EVEN VOORSTELLEN:
**HET
BESTUUR**

OP PAD MET DE ACTIVITEITEN- COMMISSIE

Wat doen wij als activiteitencommissie?

Naast het dagelijks bestuur heeft het VN-panel Toegankelijk Heerenveen ook een activiteitencommissie. We bestaan momenteel uit een groepje van 4 dames Tiny, Mirjam, Gerja en Mariska. De activiteitencommissie houdt zich vooral bezig met het schouwen van locaties en het meedenken in oplossingen met betrekking tot toegankelijkheid die we tegenkomen in Heerenveen.

Schouwen van locaties

Tijdens het schouwen bezoeken we een locatie naar keuze waar wij de toegankelijkheid testen in de breedste zin van het woord. In een restaurant kijken we naar drempels; kan je er komen met rolstoel of rollator. Zijn meubels ruim opgezet. Is er een rolstoeltoilet en is deze voorzien van alle gemakken? En als er alleen een gewoon toilet is, zijn daar dan eventueel beugels aan de muur en hangt het toilet

Help mee met schouwen

Heb jij in jouw leven te maken met een beperking? Dan heb je waarschijnlijk situaties meegemaakt waarbij je dacht: "Hier is geen rekening met mij of mijn naaste gehouden." En je hebt vast ook bedacht hoe het beter had gekund.

Lijkt het je mooi om die kennis in te zetten voor een toegankelijker Heerenveen? Dan ben je van harte welkom bij de activiteitencommissie.

Met meer hulp kunnen we:

- Meer locaties schouwen.
- Ook locaties in de buitendorpen schouwen.
- De inzet van de activiteitencommissie beter verdelen onder een grotere groep mensen.

Meedoen of meer info?

Mail ons gerust:
activiteitencommissie@toegankelijkheerenveen.nl

wat hoger, zodat er in ieder geval een kleine groep mensen extra geholpen is. De menukaart, staan alle ingrediënten bij de maaltijd (allergieën) en staat er een allergie melding op de kaart (vegan, glutenvrij ed.). Word je goed geholpen als je blind bent of een andere beperking hebt waarbij extra hulp nodig is. We hanteren hiervoor een lijst, maar kijken ook gewoon vanuit onszelf als ervaringsdeskundigen.

Bij andere locaties als winkels geldt eigenlijk bijna hetzelfde: 'hoe kun je je er redden als je een beperking hebt'.

Locaties waar we de afgelopen jaren zijn geweest, zijn bijvoorbeeld: sportstad Heerenveen, de kermis, gymzalen, de nieuwe bioscoop, de bibliotheek, verschillende winkels en restaurants.

Na een grote schouw met alles erop en eraan leveren wij een rapport aan waar onze aanbevelingen in staan. Zo is er zichtbaar duidelijk waar nog aan gewerkt kan worden met betrekking tot toegankelijkheid. De kleinere schouws bespreken we vaak even met bijvoorbeeld een bedrijfsleider of manager.

Het is mooi om te zien hoe onze feedback wordt opgepakt door ondernemers en de gemeente. Zo zien we dat met kleine stappen de omgeving steeds toegankelijker wordt.

Gebruik Fixi

Ervaar je hindernissen, gevaren met stoeptegels of andere moeilijkheden in de openbare ruimte? Dat kun je in gemeente Heerenveen heel gemakkelijk melden via Fixi. Bezoek de website of download de app en meld de obstakels die jij tegenkomt.

CHECKLIST

Hoe toegankelijk is mijn locatie?

Winkels & restaurants

- ☐ **Entree**
Drempelvrij en gemakkelijke toegang.
- ☐ **Deur**
Automatische deuren of misschien de toegankelijke deurbel?
- ☐ **Looppaden**
Vrij van obstakels en voldoende breed.
- ☐ **Producten**
Goed bereikbaar, ook vanuit een rolstoel.
- ☐ **Verlichting**
Voldoende en zonder hinderlijke schittering.
- ☐ **Kassa**
Goed bereikbaar, goede hoogte ook vanuit rolstoel, ook de pin.
- ☐ **Informatie**
Duidelijk leesbaar, goed contrast en begrijpelijke bewegwijzering.
- ☐ **Personeel**
Weet hoe klanten met verschillende beperkingen goed geholpen kunnen worden, stelt bijvoorbeeld de vraag 'Kan ik u ergens mee helpen?' (niet iedereen die hulp nodig heeft, vraagt er zelf om).

Restaurants

- ☐ **Looppaden**
Voldoende ruimte voor rolstoel, rollator of scootmobiel.
- ☐ **Tafels**
Minimaal enkele tafels zijn goed toegankelijk.
- ☐ **Toilet**
Liefst een MiVa-Toilet, lukt dit niet qua ruimte dan zijn veel mensen ook al geholpen met tenminste één verhoogd toilet met beugels.
- ☐ **Menukaart**
Goed leesbaar en overzichtelijk. Alle ingrediënten vermelden indien haalbaar.
- ☐ **Visuele beperking**
Personeel kan de menukaart en gerechten toelichten.
- ☐ **Auditieve beperking**
Personeel praat duidelijk en kijkt de gast aan.
- ☐ **Prikkels**
Mogelijkheid tot prikkelvrije tafel / ruimte.
- ☐ **Personeel**
Weet hoe het gasten met verschillende beperkingen kan helpen. De vraag 'Wat kunnen we doen, zodat het voor u ook prettig kan zijn?', kan hierbij helpen.

Wil je een gratis schouw aanvragen voor jouw locatie?
Mail naar: activiteitencommissie@toegankelijkheerenveen.nl

"WAT KAN IK DOEN?"

Als winkeleigenaar of ondernemer zul je je af en toe vast afvragen wat je zelf kunt doen om bij te dragen aan toegankelijkheid.

Checklist

De weergegeven checklist is de lijst die het VN-panel bij langs gaat als er een schouw plaatsvindt. De checklist kun je als winkeleigenaar of ondernemer ook zelf bij langs lopen. Hoe toegankelijk is jullie locatie en wat zijn mogelijke verbeteringen?

Handige tools

Een goed voorbeeld van een handige tool is de toegankelijke deurbel. Ook in de checklist vind je een aantal tools die bijdragen aan toegankelijkheid.

Contact met het VN-panel

Het VN-panel staat winkeleigenaren en ondernemers te woord als het gaat om vragen rondom toegankelijkheid. Achterop het magazine vind je de contactgegevens.

GRATIS DEURBEL VOOR WINKELS & PANDEN

Veel winkels zijn voor mensen met een beperking niet goed toegankelijk, omdat zij de deur niet zelfstandig kunnen openen.

VN-panel Toegankelijk Heerenveen biedt ondernemers een eenvoudige en gratis oplossing: **de toegankelijke deurbel**.

Met één druk op de knop kan een bezoeker aanbellen en kan een medewerker de deur openen. Zo wordt uw zaak toegankelijker voor iedereen. Ook voor mensen met een beperking, rolstoelgebruikers, ouderen en bezoekers met een kinderwagen.

De voordelen:

- Kosteloos beschikbaar.
- Geen batterijen nodig, slechts een stroomaansluiting voor de ontvanger.
- Eenvoudig te plaatsen.
- Duidelijk etiket met rolstoelsymbool.

Helpt u mee?

In veel gemeenten is de deurbel al een succes. Laten we ook in Heerenveen samenwerken aan een toegankelijk winkelgebied!

Gratis aanvragen

Vraag de deurbel aan door te mailen:
activiteitencommissie@toegankelijkheerenveen.nl

Lees alle verhalen
via de website
van Stichting
Open Mind

EXPOSITIE 'SAMEN ONBEPERKT VOORUIT'

In het teken van het 10-jarig jubileum

In het voorjaar van dit jubileumjaar was in Heerenveen de reizende expositie 'Samen Onbeperkt Vooruit' te zien. De tentoonstelling stond in het teken van het 10-jarig bestaan van het VN-panel. De expositie, die in 2024 tot stand kwam in samenwerking met Stichting De Zonnebloem en Stichting Open Mind, reisde door heel Nederland. Met indringende verhalen en beelden vroeg de tentoonstelling aandacht voor toegankelijkheid en het vergroten van bewustwording rondom leven met een beperking.

Feestelijke opening met persoonlijke verhalen

Als bestuurslid mocht Mariska van Duuren-Vlieg het geheel openen. Daarna waren er als sprekers voormalig wethouder Gerrie Rozema, directeur van de Zonnebloem Wim de Bundel en geportretteerde Renske Zomer. Renske had een prachtig persoonlijk verhaal te vertellen over toegankelijkheid. Na deze mooie opening werd het portret van Renske officieel geopend door mevrouw Rozema en Renske zelf. Daarna was er de gelegenheid om alle overige negen portretten te lezen en als afsluiting konden de aanwezigen bijpraten onder het genot van een hapje en een drankje.

Door velen bekeken en gelezen

De expositie bleef drie weken staan en is door velen bekeken en gelezen. Voor ons als stichting was dit een mooie vorm van zichtbaarheid en een goed voorbeeld van een fijne samenwerking met gemeente Heerenveen.

"Voor festivals koop ik normale kaarten. Met rolstoelkaarten word je altijd ergens apart neergezet. Ik vind het leuker om tussen de mensen te zijn. Dan ontstaan er onverwachte spontane momenten. Mensen vragen dan of ze mijn rolstoel mogen optillen en dan vlieg je de lucht in! Daarbij vind ik het belangrijk dat lopende mensen juist op plekken als festivals en concerten ook mensen met een lichamelijke beperking tegenkomen."

Uit het verhaal van Renske

Nico Smits

VN-AMBASSADEUR LOKALE INCLUSIE AGENDA

Sinds 2017 is elke gemeente verplicht, plannen te ontwikkelen waarmee zij tegemoet komt aan de behoeften van mensen met een beperking. Die plannen staan in de zogenoemde Inclusie agenda van de gemeente. In het VN-verdrag Handicap lees je de rechten van mensen met een beperking; en in de Lokale Inclusie Agenda (LIA) zie je hoe de gemeente die rechten vertaalt in concrete plannen.

De Inclusieve agenda van de gemeente beschrijft de stappen die een gemeente zet op weg naar een samenleving die voor iedereen toegankelijk is – op alle terreinen van het leven: wonen, werken, cultuur, sport en vrije tijd. Fysiek en mentaal.

Mensen met een beperking hebben namelijk het recht om net zo te kunnen leven als mensen zonder een beperking. Dat staat in het VN-verdrag Handicap van de Verenigde Naties waar Nederland in 2016 zijn handtekening onder heeft gezet.

Terugblik - In 2016 maakten Fred Dommershuijzen en ik deel uit van de Participatieraad Heerenveen. Uit onze samenwerking ontstond het idee om in Heerenveen de toegankelijkheid voor

mensen met een beperking te verbeteren. We richtten HiT op, een burgerinitiatief met een bestuur dat bestond uit Heerenveense burgers met een motorische, mentale, visuele of auditieve beperking; ook de groep ouderen was vertegenwoordigd.

De eerste activiteit van HiT was het schouwen: hoe toegankelijk is de Heerenveense horeca voor mensen met een beperking? Fysiek, maar ook mentaal: hoe welkom ben je daar? Dat pakte goed uit.

Wat een belangrijke impuls gaf aan het werk van HiT was de ondertekening van de verklaring 'Iedereen doet mee' van de Vereniging Nederlandse Gemeente (VNG). In 2019 kwam de toenmalige 'minister van gehandicaptenzaken' Rick Brink naar Heerenveen om de verklaring te laten ondertekenen door wethouder Jelle Zoetendal en HiT-lid Zwaan Soeten.

Een andere impuls kwam van Pieter Licht, van de Werkgroep Toegankelijkheid in Leeuwarden. In 2019 dringt hij aan op verbreding: niet alleen bezig zijn met de fysieke toegankelijkheid, maar uitbreiden naar de toegan-

kelijkheid op alle levensterreinen. Te vaak worden mensen met een beperking buitengesloten.

Daaruit is de Fryske Netwurk Sirkel voortgekomen, die streeft naar een samenleving waarin de talenten en kwaliteiten van iedereen ertoe doen. Dit onder leiding van mij (voorzitter), Jeroen Veldheer (penningmeester) uit Donderen en Henk van Rijen (secretaris) uit Luxwoude. Inspiratiebron is de Coalitie voor Inclusie. Onder het motto Iedereen doet mee ontwikkelt het bestuur zelf projecten en adopteert projecten van mensen en organisaties die bij de doelstelling passen.

Zo werd in december 2025 tijdens een druk bezochte netwerkbijeenkomst vorm en inhoud gegeven aan Inclusiebeleid. Van de Friese gemeenten beschikken Leeuwarden, Heerenveen, Súdwest-Fryslân en De Fryske Marren inmiddels over een LIA. In vier andere gemeenten moeten de plannen nog door de doelgroepen worden bekrachtigd, onder het motto NOOZO = Niet óver ons zónder ons. De overige 10 gemeenten moeten nog 'door de bocht'. Het komt wel goed met de LIA's in Fryslân.

WOORDZOEKER

Zoek de 20 woorden. Ze kunnen horizontaal, verticaal of diagonaal staan.

R	E	S	P	E	C	T	N	Q	U	N	B	R	I	L	L	Y	T	H	V
Z	F	V	K	J	I	L	E	K	N	A	G	E	O	T	D	Z	R	M	K
Q	L	K	C	J	S	A	M	E	N	B	T	O	E	G	A	N	G	R	I
E	I	S	U	L	C	N	I	G	S	M	T	X	H	T	L	A	B	R	Y
N	W	Y	A	K	J	Y	V	U	N	R	W	F	C	V	E	U	I	O	H
F	L	Z	A	B	E	H	F	T	Q	I	H	I	Z	W	B	B	T	L	Y
C	E	A	N	E	R	E	K	R	A	P	T	V	O	P	R	O	L	S	N
H	T	L	E	P	M	E	R	D	I	J	M	H	I	U	U	U	C	T	R
F	U	V	R	I	E	N	D	E	L	I	J	K	C	E	E	T	O	O	W
W	O	Z	N	H	G	E	L	I	J	K	N	A	E	I	D	A	L	E	F
T	R	T	E	U	N	Q	E	H	L	R	Q	L	T	M	L	D	P	L	L
O	P	P	E	L	E	X	I	Z	N	E	H	H	H	O	M	R	W	Z	C
A	O	Q	V	P	O	R	O	E	P	C	F	G	W	H	F	X	E	K	O
R	O	M	N	H	D	I	O	H	D	E	E	T	X	H	B	I	E	V	W
W	L	D	E	O	E	L	K	U	L	E	I	R	W	Q	T	T	U	F	U
H	A	V	R	N	E	S	R	G	M	K	R	I	N	G	A	N	G	T	C
J	T	X	E	D	M	C	G	V	G	N	V	E	C	W	M	I	Q	S	K
P	A	V	E	U	G	E	B	A	R	E	N	L	E	F	N	Q	J	P	B
X	C	O	H	B	T	A	O	K	P	I	Q	A	U	N	C	M	V	E	P
F	N	V	J	F	A	R	I	T	O	X	Z	C	W	V	J	S	H	O	D

Te zoeken woorden:

TOEGANKELIJK
HEERENVEEN
SAMEN
MEEDOEN
INCLUSIE

ROLSTOEL
BRIL
GEBAREN
DREMPEL
HULPHOND

TOEGANG
RESPECT
GELIJK
VRIENDELIJK
PARKEREN

INGANG
DEURBEL
LOOPROUTE
VERLICHTING
IEDEREEN

EXTRA AANDACHT VOOR TOEGANKELIJKHEID

WEEK VAN DE TOEGANKELIJKHEID

Jaarlijkse Week van de Toegankelijkheid

Ieder jaar is er in het najaar een 'Week van de Toegankelijkheid'. Tijdens deze landelijke week vragen organisaties, gemeenten, zorginstellingen en vrijwilligers aandacht voor een samenleving waarin iedereen mee kan doen.

Activiteiten in heel Nederland

Tijdens de Week van de Toegankelijkheid worden in heel Nederland activiteiten georganiseerd rondom een specifiek thema. Er zijn bijeenkomsten, wandelingen, workshops en gesprekken waarin mensen ervaringen delen en samen zoeken naar oplossingen. Zo groeit het begrip voor elkaar en wordt duidelijk wat er nodig is om de omgeving voor iedereen toegankelijk te maken.

Extra aandacht voor deze week

Ook het VN-panel staat ieder jaar stil bij de Week van de Toegankelijkheid. Hoewel wij ons het hele jaar inzetten voor een toegankelijk Heerenveen, heeft deze week een speciale plek in onze agenda. Daarom organiseren wij verschillende activiteiten om inwoners, ondernemers en organisaties bewust te maken van het belang van toegankelijkheid.

DE BIBLIOTHEEK

De bibliotheek biedt voorzieningen en mogelijkheden om haar diensten voor iedereen toegankelijk te maken. Zo hebben ze de 'Domotheek' waar inwoners hulpmiddelen kunnen lenen om uit te proberen. In de Week van de Toegankelijkheid besteden we samen met de bibliotheek extra aandacht aan toegankelijkheid. Dit doen we in de vorm van een informatieavond waar iedereen welkom is.

Check de
agenda van de
bibliotheek

WE WERKEN SAMEN AAN EEN GEMEENTE DIE TOEGANKELIJK IS. VOOR IEDEREEN.

*Trots op én blij met onze
samenwerking met
gemeente Heerenveen.*

Dit jubileummagazine is mede mogelijk gemaakt door 3XP en Superskerp.

Mail: vnpanel@toegankelijkheerenveen.nl

Website: www.toegankelijkheerenveen.nl

Facebook / Instagram: VN Panel Toegankelijk Heerenveen

Magazine: ook online te lezen als PDF, zie website

Ontdek meer
via onze
website >

